

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/28/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3619200124
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3619200124.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD., v konaní o návrhu otca plnoletého dieťaťa (osoby povinnej z vyživovacej povinnosti): S. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. XX, proti plnoletému dieťaťu (osobe oprávnenej z vyživovacej povinnosti): S. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. D. XX/XX, N., zastúpenému K.. W. R., advokátom so sídlom K. XXX/X, N., o zrušenie vyživovacej povinnosti, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Partizánske č. k. 2Pc/2/2019 - 14 zo dňa 14. februára 2019, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zastavil konanie a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ - otec plnoletého dieťaťa sa návrhom doručeným súdu dňa 23. 01. 2019 domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti k plnoletému synovi s účinnosťou od 26. 02. 2018. Návrh odôvodnil tak, že syn nadobudol schopnosť samostatne sa živiť, keďže ukončil sústavnú prípravu na výkon povolania, a to ukončením štúdia na vysokej škole a evidovaním sa ako uchádzač o zamestnanie na ÚPSVaR Partizánske od 26. 02. 2018 a jeho následným nastúpením do zamestnania. Súd prvej inštancie preskúmaním návrhu a pripojeného spisu Okresného súdu Partizánske sp. zn. 4Pc/11/2018 zistil, že Okresný súd Partizánske rozsudkom z 29. 11. 2018 č. k. 4Pc/11/2018-107 rozhodol, že mení rozsudok Okresného súdu Partizánske č. k. 1P/73/2013-25 z 22. 11. 2013 tak, že zvyšuje výživné otca k plnoletému dieťaťu zo sumy 120 eur na sumu 160 eur s účinnosťou od 15. 10. 2018 (od podania návrhu) a rozhodol aj o zročnom výživnom. Uvedený rozsudok doposiaľ nenadobudol právoplatnosť. Súd prvej inštancie mal za to, že sú splnené podmienky pre postup v zmysle § 159 CSP, keďže v čase začatia tohto konania už prebiehalo na Okresnom súde Partizánske skoršie konanie pod sp. zn. 4Pc/11/2018, ktorého predmetom je konanie o vyživovacej povinnosti rodiča k plnoletému dieťaťu, pričom je bez významu, či je predmetom konania návrh na zvýšenie výživného, zrušenie vyživovacej povinnosti, ako aj doba, odkedy má byť účinná zmena, pretože všetkými týmito skutočnosťami sa možno zaoberať v jednom konaní tak, aby bolo možné zistiť skutkový stav k premetu konania rozhodný v čase rozhodnutia súdu, pričom vo veci sp. zn. 4Pc/11/2018 bol súd povinný aj sa vysporiadať s tvrdením otca plnoletého dieťaťa, že by mala pôvodná vyživovacia povinnosť už zaniknúť. Pokiaľ v uvedenom rozsudku súd rozhodol, že výživné zvyšuje, zároveň tak konštatoval, že od 26. 02. 2018 do dňa zvýšenia vyživovacia povinnosť trvá. V návrhu vo veci sp. zn. 2Pc/2/2019 navrhovateľ toto obdobie neohraničuje koncom, ale z návrhu vyplýva, že by sa vyživovacia povinnosť už nemala obnoviť, teda opäť robí predmetom konania aj obdobie, o ktorom sa vedie konanie v doposiaľ neskončenej veci - od podania návrhu vo veci sp. zn. 4Pc/11/2018 do budúcnosti. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie konanie, ktoré začalo neskôr, zastavil.

2. Proti tomuto uzneseniu podal otec v zákonnej lehote odvolanie. Uviedol, že takýmto postupom mu súd odňal možnosť konať pred súdom, čím porušil jeho právo na spravodlivý súdny proces. Mal za to,

že nejde o totožný predmet konania, nakoľko v konaní Okresného súdu Partizánske sp. zn. 4Pc/11/2018 sa syn domáhal zvýšenia výživného od 15. 10. 2018, kým on (odvolateľ) sa v predmetnom konaní (sp. zn. 2Pc/2/2019) domáha zrušenia vyživovacej povinnosti k synovi za obdobie od 26. 02. 2018 do 15. 10. 2018, nakoľko v danom období sa syn dokázal sám živiť, keďže sa sústavne nepripravoval na výkon budúceho povolania štúdiom a zaevidoval sa ako uchádzača o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske od 26. 02. 2018 (celkom evidencia od 26. 02. 2018 do 19. 03. 2018) a následne sa zamestnal v spoločnosti R., s.r.o. od 21. 03. 2018 do 18. 05. 2018. Odvolateľ ďalej uviedol, že tento návrh bol nútený podať, nakoľko súd v konaní pod sp. zn. 4Pc/11/2018 nezohľadnil uvedené skutočnosti. Poukázal tiež na to, že konanie o zrušenie vyživovacej povinnosti pri plnoletom dieťati je návrhové konanie, preto ak v konaní vedenom pod sp. zn. 4Pc/11/2018 nebol podaný návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti, nejde o totožný predmet konania. Uviedol, že si je vedomý, že opätovným nástupom na vysokú školu syn opätovne stratil schopnosť samostatne sa živiť, a preto sa jeho vyživovacia povinnosť voči nemu obnovila, no až odo dňa podania návrhu na súd v konaní vedenom pod sp. zn. 4Pc/11/2018, keďže pri výživnom na plnoleté dieťa ide o návrhové konanie. Nesúhlasil s tým, že jeho vyživovacia povinnosť voči synovi trvala aj v období od 26. 02. 2018 do 15. 10. 2018. Zrušenia vyživovacej povinnosti sa domáhal aj z toho dôvodu, že syn sa návrhom na vykonanie exekúcie zo dňa 18. 10. 2018 v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 80Ek/305/2018 domáhal vymoženia výživného od marca 2018 na základe rozhodnutia Okresného súdu Partizánske zo dňa 22. 11. 2013 č. k. 1P/73/2013-25, hoci vedel, že v danom období (26. 02. 2018 - 15. 10. 2018) vyživovacia povinnosť voči nemu neexistovala, keďže bol schopný samostatne sa živiť a dokonca bol v danom období aj zamestnaný, resp. evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Uvedená exekúcia bola uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 12. 07. 2018 č. k. 45Ek/348/2018 zastavená a syn bol zaviazaný na úhradu trov exekútora. Z vyššie uvedených dôvodov odvolateľ žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Syn navrhovateľa prostredníctvom právneho zástupcu v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že nastúpil v septembri 2017 na I.. V dôsledku mladíckej nerozvážnosti ukončil toto štúdium vo februári 2018 so zámerom, že pôjde pracovať. Bol evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom, pričom dňa 21. 03. 2018 nastúpil do práce u zamestnávateľa R., s.r.o., s tým, že táto dohoda o pracovnej činnosti zanikla dňa 18. 05. 2018 zo zdravotných dôvodov. Po prehodnotení potrieb trhu práce a potreby vyššieho vzdelania dňa 01. 09. 2018 znova nastúpil na vysokú školu. Vyživovacia povinnosť v období od 26. 02. 2018 do 15. 10. 2018 nezanikla. V tomto čase nebol schopný sa sám živiť, nemal žiaden príjem a sústavne sa pripravoval na povolanie. Ďalej uviedol, že s postupom súdu prvej inštancie súhlasí, nakoľko sa uplatňuje právny princíp ne bis in idem, podľa ktorého nie je možné rozhodovať o tej istej veci dvakrát. Sporové strany sú v oboch konaniach totožné, totožný je aj žalobný návrh a skutkový základ, ktorý vychádza z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený skorší nárok. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

5. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na právnom závere, že sú splnené podmienky pre postup v zmysle § 159 CSP, keďže v čase začatia predmetného konania už prebiehalo na Okresnom súde Partizánske pod sp. zn. 4Pc/11/2018 skoršie konanie, ktorého predmetom bolo konanie o vyživovacej povinnosti toho istého rodiča k tomu istému plnoletému dieťaťu, čo súd prvej inštancie vyhodnotil ako prekážku litispendencie. Z uvedených dôvodov predmetné konanie zastavil.

6. Odvolací súd tento právny záver súdu prvej inštancie považuje za nesprávny.

7. Podľa § 159 CSP začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

8. Ustanovenie § 161 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť, má povahu

generálneho procesného ustanovenia a v zásade stanovuje, že súd danosť alebo nedanosť procesných podmienok skúma ex officio, a to v ktoromkoľvek štádiu konania, teda aj v rámci odvolacieho konania.

9. Prekážka litispendencie zabraňujúca, aby na súde prebiehalo iné súdne konanie v tej istej veci, je daná, ak na ktoromkoľvek súde je začaté konanie, ktoré má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 77/2009 z 23. novembra 2010).

10. Konanie o zvýšenie výživného k plnoletému dieťaťu podľa právneho názoru odvolacieho súdu nezakladá prekážku litispendencie vo vzťahu k aktuálnemu konaniu, keďže nejde o obsahovo totožné nároky - spor o zrušenie vyživovacej povinnosti otca stanovenej pôvodným (posledným) rozhodnutím vo výške 120 eur mesačne vs. spor o zvýšenie výživného na 200 eur. Vo veciach výživného plnoletých osôb je možné rozhodovať vždy len na návrh (§ 155 CMP), pričom súd je v takom prípade návrhom viazaný (§ 216 CSP, § 40 CMP a contrario). To znamená, že súd nemôže rozhodnúť o zrušení vyživovacej povinnosti bez toho, aby bol podaný návrh na takéto rozhodnutie. Preto rozhodovanie o zrušení vyživovacej povinnosti (ktoré predpokladá návrh povinnej osoby) nemôže byť súčasťou konania o zvýšení vyživovacej povinnosti (kde návrh podáva oprávnená osoba). V prípade vhodnosti môže súd obe konania spojiť na spoločné konanie (§ 166 CSP), ale musí sa návrhom na zrušenie vyživovacej povinnosti meritórne zaoberať.

11. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní vecne posúdi návrh navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti a vo veci meritórne rozhodne.

12. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).